

Stichting Nationaal Monument Nederlands Slavernijverleden

Landelijk Platform Slavernijverleden

Aan de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken
Ter attentie van de Griffier,
Mevrouw A.C.W. de Vos

Betreft: Ronde Tafel Gesprek Vaste Kamercommissie Binnenlandse Zaken op 13 januari 2022

Geachte Griffier,

Hartelijk dank voor de uitnodiging om deel te nemen aan het Ronde Tafel Gesprek.
Hierbij ontvangt u de Position Paper van het Landelijk Platform Slavernijverleden (LPS).

Ons is niet bekend welke criteria zijn gehanteerd voor de keuze om het Landelijk Platform Slavernijverleden (LPS) in een bepaalde Blok in te delen.

We hebben ons derhalve bij de ontwikkeling van onze Position Paper niet laten weerhouden om ook iets te zeggen over de thema's die in de andere blokken aan de orde zijn. We hebben op basis van de behoefte van de Commissieleden, zoals is geformuleerd in de uitnodigingsbrief, gehandeld.

De onderwerpen die aan bod komen zijn:

1. Inzichten over de relatie Nederland en de trans-Atlantische slavenhandel, slavernij en kolonialisme.
2. Inzichten ten aanzien van 'Reparatory Justice & Excuses'. In dit verband doen we ook aanbevelingen ten aanzien van het proces.
3. Inzichten over wat ons nog meer te doen staat.

Vermeld dient te worden dat impact-, effecten- respectievelijk doorwerkingsaspecten thema's zijn die als een rode draad zijn gehanteerd bij elk thema.

Vriendelijke groet
Hoogachtend,
Dr. Barryl A. Biekman.
Voorzitter Landelijk Platform Slavernijverleden

1. Inzichten over de relatie Nederland en de trans-Atlantische slavenhandel, slavernij en kolonialisme

1.1. Context misdaden tegen de menselijkheid

In dit verband brengen we in de herinnering de uitkomsten van de VN Wereld Anti Racismeconferentie in Durban Zuid-Afrika (2001) waarbij de trans-Atlantische slavenhandel, slavernij en kolonialisme zijn verklaard tot misdaden tegen de menselijkheid. De Nederlandse Staat heeft de Verklaring (DDPA: <https://app.box.com/s/kbtu7tjdwbtbpiusbuyeuqf6b4o4a3bpr>) in februari 2002 erkend.

1.2. Wat betekende het om een slaaf te zijn?

De Willie Lynch letter (via deze <https://app.box.com/s/nmk8m37k8glyakqq1bhsn133eo3nnmw6> link te lezen) was de roadmap voor allen die betrokken waren bij het verwerpelijke slavernijsysteem. Het gaat over hartverscheurende misdadige, instructies en verwerpelijke aanbevelingen hoe om te gaan met de tot slaaf gemaakte mensen die met het racistisch 'n-woord' werden aangeduid. De Willie Lynch Letter is in alle landen die slavernij hebben bedreven als het beleidsbepalende instrument ingezet. Ook door Nederland. Goed om ook te weten dat 'Willie Lynch' een fictieve naam is. De Black Code was ook zo een verwerpelijk instrument die richtlijnen bevatte over hoe om te gaan met de tot slaaf gemaakten. Leest u meer via [Code Noir - Wikipedia](#).

Overigens: de beschreven misdaden in deze <https://app.box.com/s/27uioeq8bo83bwyy6m979xf9dj6vn404> link waren al in 1998 aanleiding voor de Nederlandse overheid om goedkeuring te geven aan de realisatie van het Nationaal slavernijmonument. Veel van de informatie hebben we gebruikt in de Petitie "Sporen van Slavernij": <https://app.box.com/s/twgbsudxmymvdbpfw0sqj51san2svy33> om het Nederlandse Parlement over de streep te trekken. Onze beste ervaring toen, was dat Politici ook een hart en ziel hebben. Onze Petitie had bij maar liefst twee fractiewoordvoerders tranen losgemaakt. Ze waren overmensd door plaatsvervangende schaamte bij het lezen van al die wreedheden die onze voorouders hadden ondergaan. Tijdens de beraadslaging in de Commissie was er overeenstemming dat er alles gedaan moest worden dat nodig was om tot vereffening te komen. We hadden toen geen flauw idee dat we na 22 jaar nog met lege handen zouden zitten en dat het één na de andere onderzoek nodig was om tot legitimatie voor de vereffening te komen.

We geven u in overweging u ook te verdiepen in de onderstaande documenten opdat u op de hoogte bent dat de Nederlandse slavernijkwestie in het verleden veelvuldig is besproken in de Tweede Kamer der Staten-Generaal en met individuele Politieke bestuurders.

- het Gedenkboek Realisatie Nationaal Slavernijmonument: <https://app.box.com/s/p4zg70ldx36nz51rdn21p7ee6kgxl8n1>;
- De manier waarop Pers en Media op de ontwikkelingen reageerden: <https://app.box.com/s/fd44utzya78nia1hvn5n58fk9u2o6n69>;

- De Trotse Vrouwenalliantie over de bijdrage aan de WCAR en over hoe voormalig Minister Grote Stedenbeleid (R. van Boxtel) zijn uiterste best deed:
<https://app.box.com/s/347byhg0m67lijlqcqf92bz930qogd7p>
- Barryl Biekman in 2001 aan het woord over Slavernij en Racisme
<https://app.box.com/s/v60qilz858mmcgk9oev54zvru2ff2j4>.

We hadden veel verder in het proces kunnen zijn in Nederland *als bijvoorbeeld de strijders van het eerste uur niet aan de 'kant waren geschoven'*. Want dat is wat er is gebeurd. En dat is hoe Verdeel- en Heerssystemen werken en ons nog steeds in de weg staan. Het is de grootse te ondernemen hobbel.

2. Inzichten ten aanzien van Reparatory Justice en 'Excuses'

2.1. Vormen van Reparatory Justice en de impact tot Heden

Via deze <https://app.box.com/s/ul5pah0tfo1tya1rcz323ysmeog3r4aj> link kunt u kennis en inzicht verwerven over vormen van 'Reparatory Justice' in relatie tot het onderwerp 'Excuses'. Het gaat hierbij vooral om het opruimen van de gevolgen (de impact) van onrechtvaardigheden en misdaden tegen de menselijkheid zoals die in het Verleden hebben plaatsgehad en die bewust of onbewust sporen hebben achtergelaten in de Nederlandse cultuur, tradities, identiteit, stereotyperingen, racisme en houding ten opzichte van de Nazaten van de tot slaaf gemaakten. De impact van het Verleden op het Heden komt uitgebreid aan de orde in dit document. Neemt u ter vermeerdering van uw kennis en inzicht ook kennis van wat Professor Dr. Jan Pronk hierover in deze <https://app.box.com/s/quabt2z5blaa2odua9gyru4eeey7vvd> link stelt over de relatie Koloniaal Verleden en Ontwikkelingshulp.

En in deze <https://app.box.com/s/hommqtk3xwxegfaguasawm3gw55xn5pd> treft u aan de rapportage over onderzoeken betreffende de "Impact van het Nederlandse Slavernijverleden in het Caribisch gebied" die door Caribische mensen zelf is beschreven. Het gaat om recente onderzoeken waarbij aanbevelingen worden gedaan waarop uw Commissie verder kan voortborduren.

2.2. Voorbeelden op het gebied van Reparatory Justice door landen die misdaden hebben erkend en zijn overgegaan tot 'betaling'

In deze <https://app.box.com/s/k7q3p4e7mjcnrpgpw1nz2znarllac4e8> link presenteren we de door u gewenste voorbeelden ten aanzien van landen die al zijn overgegaan tot vormen van genoegdoening.

De informatie in deze <https://app.box.com/s/s7xavxnnisebtp5ll8r262zaqjh0ycqs> link gaat over aanbevelingen van het LPS op het gebied van 'Excuses' aan de gemeente Amsterdam. Dit naar aanleiding van voornemens van die gemeente om in 2020 'Excuses' aan te bieden. Woorden van 'Excuses' zijn ondertussen door Burgemeester Halsema namens het gemeentebestuur op 1 juli 2021 uitgesproken. Het uitgesprokene mist naar de mening van het LPS de waarde en kracht omdat de woorden niet specifiek zijn gericht tot een bepaalde entiteit waaronder de Nazaten van de tot slaaf gemaakten, respectievelijk de landen waar de Stad Amsterdam de verwerpelijke handelingen heeft gepleegd en systemen heeft toegepast.

De bevindingen van het LPS gelden evenzeer voor de gemeente Rotterdam. We begrijpen dat de Stad Utrecht zich ook opmaakt om 'Excuses' aan te bieden. Het LPS gaat ervan uit dat de Stad Utrecht het anders zal doen.

Put u ook uit deze <https://app.box.com/s/sa0pur8hkovpwinrqznzunazilla6215> link. De inhoud betreft de LPS-aanbevelingen naar aanleiding van de Tweede Kamer beraadslagingen over de inmiddels aangehouden: 'motie Jetten' in september 2021. De informatie in deze link biedt goede aanknopingspunten voor het in te nemen standpunt door uw Commissie. Het gaat het LPS vooral om het bevorderen van politieke wil om tot een rechtvaardig besluit en bestuur op het gebied van Erkenning, Rechtvaardigheid en Ontwikkeling te komen.

De Verenigde Naties geven VN lidstaten, die nog niet zijn overgegaan tot het aanbieden van 'Excuses' en Reparations sinds 2001 in overweging dat alsnog te doen.

In verschillende EU Resoluties en Toespraken van Hoog geplaatste VN & EU autoriteiten wordt het verzoek nog eens benadrukt. In het geval van Nederland betekent dus dat zowel aan de zijde van de Nederlandse- als van de Surinaamse Staat, respectievelijk Caribisch Nederland, met betrokkenheid van diplomatieke vertegenwoordigers van de Afrikaanse Unie overeenstemming essentieel is over de Route en het Proces richting het uitspreken van de 'Excuses'. Het gaat immers ook over de hedendaagse effecten. Het is in dit verband dat het LPS minimaal een Stem voor de Afrikaanse-Caribische Diaspora in Nederland cruciaal acht. De overige betrokken Staten worden aanbevolen ditzelfde Traject te overwegen.

1. Overeenstemming over de Context en het Kader van de Excuses (Erkenning, Rechtvaardigheid en Ontwikkeling). De twee laatstgenoemde pijlers duiden op de ontwikkeling van een Programma van 'Herstel en Gerechtigheid'. Het gaat niet alleen om geld.
2. Overeenstemming over de te formuleren Tekst van de Excuses en de inbedding daarvan in de Wet.
3. Overeenstemming over de contouren van het Participatief Overleg in verband met 1. en 2.

2.3. Het Burgerinitiatief voor een Parlementaire Commissie voor 'Waarheid en Herstel Gerechtigheid'

De in deze <https://app.box.com/s/87vysnpuvpehiylh0fu1a9cmrqyspw> link vervatte informatie handelt over een Burgerinitiatief (2017) dat tot stand is gekomen in samenspraak met Nazaten van de tot slaaf gemaakten in Nederland, Republiek Suriname, Caribisch Nederland en derden van Goede Wil. Het betreft een verzoek aan de Tweede Kamer-commissie Bijzondere Verzoeken om een Parlementaire Commissie voor '**Waarheid en Herstel Gerechtigheid**' in te stellen. Nagenoeg alle antwoorden die u via het Ronde Tafel Gesprek op 13 januari a.s. wenst te vernemen kunt u vinden in dit belangrijke Burgerinitiatief-document. Weest u bewust ervan dat de uitvoering van het verwerpelijke

slavernijsysteem buiten het Europese Nederlandse Grondgebied heeft plaatsgehad met als inzet het 'Verdeel en Heersysteem' als strategie om onrust te zaaien, vooral onder de Nazaten van de tot slaaf gemaakten. In *Van Elmina naar Paramaribo* (Dragtenstein 2017)¹ staat een beschrijving van de manier waarop de Nederlanders conflicten tussen de plaatselijke bewoners van de Goudkust en de Portugezen aanmoedigden, om zich vervolgens als bondgenoten van de bewoners op te werpen en zo de Portugezen te verjagen. Nagenoeg al de oorlogen in Afrika onder de tribale bevolkingen zijn aangewakkerd door het Verdeel en Heersysteem van de Europeanen.

Dit systeem heeft tot op heden diepe sporen nagelaten. Het vloeit voort uit het Eurocentrisme.

Volga's Lamella (1992): *'An ideology which argue that Europe and the European cultural heritage is superior to any on earth (literary that Europe is the center around which every other continent resolves). In the age of Imperialism, Eurocentrism justified the forceful domination of European nations in the 'third world' and the hegemony of Western culture. It produces ... chauvinism, social Darwinism and racism.'*

Het betreft een systeem dat er zorg voor draagt dat mensen van Afrikaanse afkomst nooit uit hun gemarginaliseerde positie geraken. Door vooral gebruik te maken van personen, maar soms ook van ngo's uit de Afrikaanse gemeenschappen om de verwerpelijke Verdeel- en Heersstrategieën te consolideren. Dat gebeurt nog steeds.

Denkt u ook aan de geografische inrichting door Nederland van de landen tijdens de Koloniale tijd: op de Antillen, de beneden- en bovenwindse (infra)structuur; in Suriname de reservering van bepaalde woongebieden op basis van etnische afkomst. Denkt u ook aan het effect van de inrichting van politieke partijen op basis van religieuze en etnische grondslagen. Met andere woorden: het organiseren van een Ronde Tafel Gesprek specifiek gericht op de gemeenschappen 'overzee', om van hen over de Doorwerking van het Nederlandse slavernijverleden in die gebieden te vernemen, is dus essentieel.

Tenslotte in dit verband:

Zonder te veel woorden aan te wijden adviseren we u om te luisteren naar de videoboodschap in deze

<https://www.bing.com/videos/search?q=+slavernijverleden+2010+Ramdas+Biekman+en+Paasman&view=detail&mid=F6057AB9163F75C02D40F6057AB9163F75C02D40&FORM=VIRE>

link. Het gaat over aanbevelingen in het kader van het meervoudig perspectief om het hoofd te kunnen bieden aan de Eurocentrische benadering en visie op het gebied van de inrichting van bijvoorbeeld het onderwijssysteem: instrumenten en ontwikkeling van kerndoelstellingen, leerplannen en eindtermen en op het gebied van de (wetenschappelijke) onderzoekstraditie. Dit lijkt ons de grootste opgave voor de Nederlandse wetenschappelijke en onderwijsstructuren waarvoor ten behoeve van financiering van het transformatieproces en alle activiteiten die daarmee samenhangen ook geput moet kunnen worden uit het (nieuwe) Onderzoeks- en Wetenschapsfonds dat door Kabinet Rutte IV in het vooruitzicht is

¹ Dragtenstein, F. (2017). *Van Elmina naar Paramaribo*, p. 66

Stichting Nationaal Monument Nederlands Slavernijverleden
KvK 24 298 918; Postadres: Postbus 16753, 2500 BT, 's-Gravenhage;
Bankrekening NL03INGB0008131476 ;

E: info@platformslavernijmonument.nl | www.platformslavernijmonument.nl

gesteld. De instelling van een Leerstoel Reparatory Justice kan deel uitmaken van de voornemens. Overweeg ook de financiering van programma's van de universiteiten in Suriname en Caribisch Nederland.

2.4. Inzichten over de meerwaarde van wet- en regelgeving voor duurzaam Nationaal Beleid op het gebied van de verwerking van het Nederlandse slavernijdossier in perspectief van de trans-Atlantische Driehoek

24 juni a.s. is het precies 20 jaar geleden dat het Nationaal instituut Nederlands slavernijverleden en erfenis (NiNsee) door het LPS is opgericht. 1 juli a.s. is het 20 jaar geleden dat het Nationaal Monument is onthuld.

Op 24 juni 2002, de datum dat voormalig Staatssecretaris Van der Ploeg de beschikking over de financiering ten behoeve van de realisatie van het NiNsee tijdens de feestelijke lancering zou uitreiken, werd ondergetekende bij hem ontboden die haar het volgende meedeelde.

“Mevrouw Biekman, ik zal u vanmiddag de beschikking over de financiering ten behoeve van de verdere ontwikkeling van het NiNsee uitreiken. U heeft te lang gepleit voor een beschikking met als invalshoek Reparations. Ik adviseer u mede namens mijn collega Van Boxtel met klem om akkoord te gaan met de beschikking die ik vanmiddag aan u zal uitreiken. We zijn het met u eens dat structurele financiering voor de uitvoering van de werkzaamheden van het NiNsee een morele plicht is van Nederland. We zijn het ook met u eens dat nog nagedacht moet worden over andere vormen van structurele financiering voor de verwerking van het Nederlandse slavernijdossier. Zover zijn we helaas nog niet. Besef dat we te maken kunnen krijgen met een volgend Kabinet met een andere visie over het Nederlandse slavernijverleden wat niet zo ver gaat als de huidige. Dat betekent dat de kans groot is dat het LPS te maken krijgt met een onwelwillende overheid”. Einde citaat. Dat laatste is precies de gevoelige snaar geweest die bij het LPS was aangewakkerd om akkoord te gaan met de beschikking zoals het later op de middag plechtig aan ondergetekende werd uitgereikt ten overstaan van een grote ‘blijfe’ menigte.

Dat is dan ook de belangrijke reden waarom we bij u willen pleiten voor de realisatie van een wet die handelt over het Nederlandse slavernijverleden en structurele financiering met als voorbeeld Taubira's Law. Hier in deze

<https://app.box.com/s/jppe38r1mpe9829nrnb1kiwd2dt7fuz4> link het voorbeeld

3. Inzichten over wat ons nog meer te doen staat

3.1. Nationaal Actie Plan VN Decennium

Op dit moment zijn we beland in het zevende jaar van het VN Internationaal Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst (2015-2024). Het LPS is van mening dat u moet weten wat dit Decennium beoogt. Hier

<https://app.box.com/s/9uwneke523hxc7slkqkugnpw35hfg2ux> de link naar de informatie. Net als ten aanzien van de DDPA is er nog geen Nationaal Actie Plan gerealiseerd. Wat er wel is gerealiseerd is een Initiatiefvoorstel van de 'TASK FORCE UN Decade' ten behoeve van de Nederlandse overheid als concept om daarop voort te borduren. Het LPS adviseert u om hier uit deze <https://app.box.com/s/ndb880vh5ds8fbd4n6h4iwnxrxz8fbjg> link te putten. De structuur is gebaseerd op een format dat via een deskundigheidsbevorderingstraject van een voormalig directeur van het 'UNESCO Slave Route project' tot stand is gekomen. De inhoud biedt goede aanknopingspunten om verdere stappen op het gebied van de pijlers erkenning, rechtvaardigheid en ontwikkeling te zetten.

3.2. Bestrijden vormen van meervoudig Racisme tegenover mensen van Afrikaanse afkomst.

Racisme is a Public Health Crises. In dit verband volgt het LPS de redeneringen uit de bevindingen van een onderzoek dat in deze <https://www.pewtrusts.org/en/research-and-analysis/blogs/stateline/2020/06/15/racism-is-a-public-health-crisis-say-cities-and-counties> link is te lezen. We moeten daarom in Nederland er alles aan doen om ervoor te zorgen dat we vanwege afrofobie ook te maken krijgen met een Public Health Crises. Want dat is precies het resultaat als we afrofobie niet met wortel en al uitroeien. We moeten vooral waakzaam blijven ten aanzien van de kwalijke effecten van 'Verdeel en Heers'-praktijken die tweedeling in de samenleving versterken.

In dit verband willen we de aandacht vestigen op Hoofdstuk 5, (<https://app.box.com/s/1nhrejs3egg9j3j6p5gyl5q55pee39sq>) paragraaf 5.4, pagina 24 van de discriminatiemonitor 2020, Haaglanden- Hollands Midden. De cijfers bevestigen dat: de huidskleur en Afrikaanse afkomst één van de meest voorkomende discriminatiegronden is bij de incidenten die door de Politie en de ADV's onder Afkomst/Ras/Huidskleur worden geregistreerd.

Met het thans in gang gezette Project: 'Ontwikkeling Kaderschets en Handelingskader Afrofobiebestrijding' wordt beoogd om beter inzicht te krijgen in de oorzaken en gevolgen van de meervoudige aspecten van afrofobie waardoor interventies beter kunnen worden afgestemd op institutioneel racisme en uitsluitingsmechanismen waarmee burgers van Afrikaanse-, Caribische afkomst worden geconfronteerd en alsook op coping strategieën (zowel de positieve als de negatieve) die worden toegepast om te kunnen omgaan met discriminatie.

Afrofobie zal niet effectief bestreden kunnen worden zonder de effecten van het verwerpelijk verleden erbij te betrekken.

In verschillende briefwisselingen heeft het LPS gepleit voor de instelling van een Nationaal Coördinator Afrofobiebestrijding en het belang meer dan voldoende gemotiveerd en benadrukt. Het besef alleen, dat geen enkel instrument tot nu heeft bijgedragen aan de voortvarende aanpak van afrofobie moet voor uw Commissie aanleiding zijn om dit project te omarmen en te adopteren. Het een kans te geven als een instrument in het kader van de bestrijding van meervoudig racisme tegenover mensen van Afrikaanse afkomst.